

Szerkesztőségi iroda:

Főtér, Szt. Ferencziek háza, emelet, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. — A lap kiadójának az előfizetési díjak nyílterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak

MURAKÖZ

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi társadalmi és közérdeklődő szocietás”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” az „Alaó-Muraközi-Takarékpenztár” és „Önszorgalmazó szocietás” a Muraköz-hegyvidéki közmívelődési „Önképző” hivatatos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes számla 10 kr.

Hirdetések meg előfizetésnek:

Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H. Dukas M., Opellik A.,
Daube G. L. és társai és Herndl
Brünnen: Stern M.

Nyílterét petütsora 10 kr.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk mai száma második az évfolyamban. Tisztelettel és bizalommal fordulunk ez alkalommal lapunk t. olvasóihoz és barátaihoz, kérvén őket, sziveskedjenek lapunkat új (VIII.) évfolyamában is jóakarattal támogatni.

Lapunk hazafias és culturalis céljait eléggé ismerik t. olvasóink. Céljaink részleteinek újból, évről évre való felsorolásával tehát nem szándékunk t. olvasóinkat untatni. Legyen szabad csupán azon ígértünket megújítani lapunk jelen új évfolyamának második számában, hogy az adott szerény viszonyokhoz képest mindent el fogunk követni, hogy a t. olvasóközönség igényeinek, másrészt a bennünk helyezett bizalomnak és várakozásnak megfelelőhessünk lapunk által.

Ígértünk teljesítése és szándékunk megvalósítása kétszeresen módunkban fog az évi ezután, mert főmunkatársaink: Zrínyi Károly és Glád Ferencz urak velünk együtt szívesen és teljes lelkesedéssel fognak küzdeni azon eszmékért, melyek lapunk céljaival azonosak.

A „Muraköz” ezután is két nyelven, de rendszeresen jelen terjedelmesebb alakjában fog megjelenni. Kiadónk részéről azon ígértet van szerencsés jelezni, miszerint

lapunk kiállítása körül mindent el fog követni, hogy az igényeknek megfeleljen.

Lapunk szerkesztőjével d. e 11—12 ig az áll. tanítóképzésében lehet értekezni. Ide és nevére czímzendők lapunk szellemi részét illető összes küldemények. — Kiadóhivatalunk Fischel F. könyvkereskedésében (Csáktornya, Főtér a városháza átellenében) van. Ide és címére kérjük küldeni az előfizetési díjakat, hirdetések, reclamatiókat.

Előfizetőink régi tartozásának lerovását és az előfizetések szíves megújítását tisztelettel kérjük!

A „Muraköz” előfizetési ára marad a régi:

Egész évre . . . . . 4 frt
Félévre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

A helyb. kisedovó-egyesület.

Midőn 1884. szept. 7-én a társadalom városunkban megmozdult, hogy kisedovó-egyesületet alakítsanak, melynek gyümölcse a szervezendő kisedovó-intézet legyen. Ezzel szűzült lebegtetett szemek előtt. Egyrészt, hogy gondos nevelést általánosítsa, másrészt, hogy a fiatal nemzedékének megmagyarosítását elősegítse. Mindkét intenció nemes volt. Mert igaz az, hogy a szülői

báz rendeltetése tulajdonképen az volna, hogy a gyermeknek otthont adjon; hogy a gyermekeknek előismereteket nyújtson, ama alapot, mely bázisát képezi ugyszólván egész jövőjének.

De vajjon minden szülői ház teljesítheti és általában teljesíti-e ebbeli feladatát? Naponként van alkalmunk tapasztalni, hogy miként hanyagoltatnak el egyes szülők által kisedovókat.

A jobb módú családoknak mindenestre módjukban áll gyermekeiket gondos nevelésben részesíteni; de lehetséges-e ez ama családi körben, melynek feje kora reggeltől késő estig dolgozva, hogy arca verejtékével a mindennapi kenyeret családja tagjai számára megszerezze, egyébre gondolni rá sem ér; a hol napazamba jár az anyja is, hogy férjének kenyérszerző társává legyen?

Világos, hogy ily körülmények között a kellő felügyelet és nevelést a gyermek nélkülözli.

Hiányos ápolást, elhanyagolt felügyelet elősegítik a nemzedéknek elcsenevészését és jórészt ennek, valamint a nyomorúságnak, mely lépten nyomon nyilvánul, következménye a nagymérvű halandóság, mely a hat éven aluli kisedovókat sorait annyira ritkítja.

Ilyenkor a kisedovó-intézet valóóságos nemetője a gyermekeseregnek. Gondos felü-

A „Muraköz” társasága

A megfogott rókok.

(Folytatás és vége.)

— Majd lesz gondom rád, hogy közelebb juttassalak a pokolhoz te sehonnai, mondá a bérlőné, látva, hogy leánya magára hagyá, a levelet elolvastván s fejét tenyerébe hajtá, hogy újabb megfontált tervet gondoljon ki.

— Andor — az új ispán — más pusztára tételezett át; de erről Irma előtt is hallgatott; csak egyedül ama becsületes gazdának mondá meg, a kinél Dorkát fogta. Ezen embert módra hagyá az ispán, hogy megtani szállítását s különösen a megárt néhány napig szemügyre tartsa. Gondolta Andor, hogy a bérlőné „Ne hagyj magad Schlesinger” elvet akarja újabb bévvel kerestül vinni, s minden áron arra fog törekedni, hogy őt megrontsa. Mindazáltal ovatosságra intette a gazdát s kiméltre, ha valami esetleg előadná magát.

Kikötötte, hogy egyedül neki szóljon, ha valami történik. Ezzel az éj homályos leple alatt a másfél órányira fekvő új otthonába ment.

A gazda rendszeren felgyűlt. Elműlik két-három nap, Andor vár, hogy hall-e valami hírt?... semmi... semmi... Már örülni kezdett, hogy tán a bérlőné felhagyott mindennel. Egyik reggelen éppen öltözködni kezdett, mikor a gazda szekere begördül a tanyára.

— Adjon Isten szerencsés jöreggelt tekintve

tes ispán uram! Már régóta nem láttam és kíváncsi voltam, hogy hogy is néz ki?... Hanem hát látom jól! Tartis is meg az Isten soká erőben és egészségben. Ma az ispán ur vendége leszek, s hogy hát ne jöjtek őrös kézzel, egy kis ajándékot is hoztam. Két zsákba kötöttem, nem tom szegény párok szuszognak-e még?...

— Hát valami állatokat hozott talán gazd' uram!?

— Állatokat, állatokat, de még milyeneket; megörül nekik ispán uram!... De nem beszélék sokat, hanem behordom inkább, hogy hát nézze meg őket.

— Behordja ám a patvarba, hisz állatok ólba és nem a szobába való. Majd rendezek nekik mindjárt helyet.

— Ezek talán csak nem piszkítanak a szobában mondá a gazda és megindult, hogy behozza őket.

Uramfia! mit lát az ispán? A zsákok két lábon állanak... s egyikbe valami asszony nyú szörög, míg a másikban valami férfi káromkodik.

— Mit csinált János gazda! hiszen ezek emberek?!

— Igenis emberek, megkövetem a tekintetes urat alázatossan. Az este fogtam őket, mikor a magtárból valami husz-huszonöt zsák élességet az udvaron álló s ekeren el akartak vinni. Ilyen rakoncátlanúságot már csak el nem tűrök, gondoltam magamban... aztán zsákba raktam őket...

— De hát kik ezek?...

— Nézze meg a tekintetes ur azokat az ökröket, talán megismeri?...

— Azokat tudom János, hogy honnét való? ... de ezek kicsodák? nem ismeri?...

— Ismeri őket a jó Isten! ispán uram! — sötét volt, mikor fogtam a szegény zsollérokat, aztán mindjárt zsákba kötöttem, így hát még világos nappal nem láhattam a szemükközöt.

— No jól van János! Mondja meg a kecsisomnak, hogy fogjon be! Aztán maga majd lassan elhajtja ezeket az ökröket utánunk Bogarasra. Ezeket az ajándékokat pedig én elviszem a berő urnak ajándékba újra. Majd ő megismeri őket.

Felrakatta őket a csészára és megindult. Maga hajtotta a jóvőru csikokat, melyek villámgyorsan ügettek. Csakhamar odaért. Éppen villámreggelinél fogta a bérlőt és Irmát, kik igazi odaadással fogadták Andort.

— Isten hozott, Isten hozott! kedves öcsém, gratulálok, őszinte szívből örülök előmenetelének. Szép kitüntetés, ilyen fiatal embernek. Mi jártaban vagy?...

— Hát csak vendégképen jöttem kedves Urabátyám!

— No ennek örülök, csak azt sajnálom, hogy a hámiasszony nincs itthon. Ha nincs asszony a háznál, akkor tudod ugy is, hogy nem megy minden a rendén!

— Köszönöm a bókot édes apám! szólott Irma, hát én nem tudok semmit sem?...

— Ha csak asszonyra van szükség... vágot közébe Andor, ugy én is segíthetek a dolgon; s elbeszélte, hogy milyen ajándékot hozott a csészán, de rettentés sejtelmét, nem találván itthon a bérlőné, elrejtette; habár részben öhajította volna, hogy bárcsak a nagyasszonyt szorította volna a zsákba János gazda!...

gyelet, szakszerű vezetés mellett töltik itt a nap java részét; tiszta, egészséges levegőjű termében felüdülhetnek; szívők földvidül; mert az anyagi gondok hullámaiktól zaklatott kedélyek köréből kiszabadulva, oly assylumot találnak itt, a hol a szeretet szárnyai alatt az öröm és gondatlanság karjaiba vehetik magukat s ifjú szívők zománczát megőrizhetik.

S az ezen elvektől vezérelt társadalom az egyesületet megteremtette, hat éve annak immár, hogy kisededovó-intézete hivatásának szép eredménynyel megfelel.

Midőn az egyesületi élet második ciklusának legördültével az egyesület működésére, mintegy határdombról visszatekintünk, míg egyfelől számos oly mozzanatra akadunk, mely erősebb dobogásba hozza szívünket, másfelől be kell vallanunk, hogy az egyesület működésének áldásai általánosan még sem igen mondhatók.

Örvendetes mindenesetre azon eredmény, melyet a nevelésnek általánosításán fölül a magyarosítás terén elért. Lélekemelő látni ovodánkban a nem magyarajku kisededeket, kik gögicselő ajkaikkal rebegik el a magyar szót; bátorító a további munkára a magyarul nem tudó szülőknek arczáról lesugárzó öröm, mely elárulja, mit éreznek akkor, midőn gyermekeiket magyarul beszélő hallják.

Sajnos azonban, hogy a városnak sok, igen számos olyan gyermeke van, ki lábát oda be nem teheti. És miért van ez így? Azért, mert csekély az egyesületnek anyagi ereje, a tandíj fejében befolyó jövedelemre is kénytelen lévén támaszkodni. A tag- és pénzügyítés terén igyekezett ugyan minden lehető megtenni és minden tisztességes, megengedhető eszközt felhasználni s az eredmény az utóbbi folytán fényesnek is mondható, nem habozunk azonban kijelenteni, hogy a taggyűjtés terén elért eredmény a várakozásnak semmikép sem felelt meg. Ennek forrásából az egyesület bizony nagyon csekély erőt meríthetett. Vagyonának csekély volta megzsidbasztja, bénítja meg tenni vágyó karjait és ügybuzgalma elé elriasztó akadályokat halmoz föl egyre.

Majd kővé meredtek mindnyájan, midőn az iszán sejtelve valósult.

Szerencse, hogy a családtagokon kívül nem volt a szobában senki jelen, midőn Andor a deliquensnek zsákjait felbontotta. Az egyik zsákából a nagyszasszony csihelődött elő gulyás ruhájába öltözötten, kacskaringós bajusszal az orra alatt; a másikkól a vén Dorka bujt ki, rettenetesen szegyenkezve mindketten.

— Gyalázat! szégyen gyalázat! kiáltának férj és leány egyszerre!... Mi történt?...

Ekkor Andor megmagyarázta mindent. Elmondta, hogy az ő becsületének a megrontására esküdött össze a nagyszasszony ezzel a világ kufárijával, Dorkával. Mindazonáltal kérem a nagyszasszonyt — folytatta az ifjú esdőleg tekintve a maskara bérletére — tegye le a gyűlöletet, melyet irántam táplál és fogadjon engem is gyermekévé, hogy mindnyájan boldogok lehessünk! Én kedves Urambátyám ezennel ünnepelesen megkérem Irma kisasszony kezét.

— Az Isten áldjon meg benneteket, szölt meghatoltan az apa!

— Az Isten a ki eddig gondot viselt rád — mondja a bajuszos bérletre — visseje gondotokat!

— És az irgalmas Isten tépje ki az én anyám szívéből az esztelen nagyravagyást, amely őt a zsákba szorította.

— Legyünk mindnyájan boldogok, szölt karjaiba öltve Irmát Andor.

Igy fogta meg Andor a rókákat. Minden bolond henczegés zsákba visz.

Nem szabad ugyan felednünk, hogy azon osztály, a társadalom azon rétege melyhez a jótékony egyesületek rendszeresen fordulnak és mely erszényét megnyitni s adakozni szokott, — az emberbaráti egyesületektől elhalmozva majdnem a kimérésig van megterhelve. De ha mindezt tekintetbe vesszük is, lehetetlen elzárkózunk ama tapasztalattól hogy van társadalmunknak nem egy rétege — s nem a szegényebbek között — mely következetesen kivonja magát nemcsak a szoros értelemben vett humanitarius, hanem — daczára, hogy igen jó magyarok — a kiválóan hazafias czélú adakozások alól is; és ha néha-néha kivételesen e téren találkoznak is neveikkel, lénykedésük csak nagy ritkán felel meg anyagi helyzetöknök Keserves dolog ugyan ennek kimondása, de konstatálnuk kell, mert különben hogy volna lehetséges az, hogy az évi 2 frt tagsádj mellett az egyesületnek 40, mond negyven tagja legyen csak. És a kisededovó-intézet az, mely a fennálló egyesületek között a legnépszerűbb!

A lapunkban közölt meghívásból kiteszöleg közülett azt az egyesület f. hó 18-án. A tárgysorozatnak egyik pontja a 3 ik turnus megalakításának kimondása lesz s ennek kapcsán a taggyűjtő bizottságnak kiküldése is. Az kérdés tárgyát nem képezheti, hogy az egyesület fennálljon e továbbra is, nem-e? A kisededovó-intézet oly egyik csavarja most már a városi kulturintézmények gépezetének, hogy az a gépezet tökélyességének veszélyeztetése nélkül abból többé nem hiányozhatik. A fő a dologban csak az, hogy a gyűjtőbizottság ne kinéljen időt, sem fáradságot a tagok gyűjtésében; s mert erről meg vagyunk győződve, azzal a reménynyel is kecsegtetjük magunkat, hogy a mikor a kor lelke áldozatra szólít, hívő szavát meg fogják érteni ama polgárok is, kik eddig az egyesületnek tagjai nem voltak s biztosak vagyunk abban, ha mindenki a maga ismeretsege körében, társadalmi uton a gyöbb mérvben, lelkesebb buzgalommal igyekeznek polgártársai figyelmét és csak csekély — évi 2 frtból álló — áldozat készségeit is az egyesületre felhívni, úgy az egyesület övintézetének kapuja nemcsak a tehetősebbek, hanem kivétel nélkül a város összes kisededei számára — és pedig tandíj nélkül — lesz nyitva.

Éltet a remény, hogy mindenki közreműködik a kisededovó egyesület munkájában; igyekszik azt filléreseivel gyámolítani és „ha lelke ép, ... zászlaja alá tér!”

r. r.

Thalia és Terpsihore Perlakon.

1889. decz. 31.

Egyhangú társaséletünk szunnyadó kedélyét tegnap este ismét két kedves istennő összhangzatos mulatsága tette vidámmá.

Igazán szép is az, midőn O yamp ez ös lakói olykor-olykor meglátogatják a földszegény gyermekeit és rózsás kedvet öntenek az elcsüggedt emberi szívekbe.

Most is így volt. Csakhogy a mig Terpsihore szilajlektü hívei szokás szerint villámgyorsan lejtének végig a sima parketten, addig Thalia papjai és papnői rendszerint mosolyogva nevetteknek, vagy könnyezve inditanak sirásra a világljelentő deszkákon. És bár az ó-kor e két alakja látszólag kertülni kész egymást, mégis mindig szívesen veszik, habogy kijelelt utjaikon a „gondos” véletlen összehozza őket. Meleg öleléssel fonják egymást köc önösen keb-

lükre s csakhamar megszületik hullámzó keblükben a szerencsés gondolat: mulatni és mulattatni.

De hát mi is volna ennél életrevalóbb eszmé Sylvester estéjén, midőn a délutáni órákban már amugy is számot adtunk letűnt évi botlásainkról, melyek alul az Ur szolgálja oly kegyesen oldott föl. — Nos! hát nem más, mint „vigadni a vidagokkal.”

E meggyőződés csoportosított tehát bennünket is ama két: szép istennő körül, kiknek közelébe jutni oly gyéren van megengedve minden perlaki halandónak.

A kellemes tehatások ennyi szerencsés összejátszása alatt hoztuk sinre ma este azon 3 viga darabot, mely anyagi és erkölcsi siker tekintetében bármely fávoldvidék hasonnemü vívmányával bizvást versenyre léphet.

Talán egy kissé elhamarkodott nyilatkozat, de hát — legalább való.

Legelőbb ment a „Már alszik.” Kelemen Gizella áll. tanítósnő a szobaleány jelenítésében, Kostyál Ferencz főszolgabíró a gazdag szerelmes szerepében és dr. Tersánczy Gyula ügyvéd a feltékény inas alakításában egyaránt felülmulhatatlannak bizonyultak. — Másodrendben adtuk „A csiszolatlan gyémánt” című vigjátékot, melyek szereplőiről: dr. Tersánczy Gyuláné és Horváth Blanka ühölgyekről, Jancsó Gy. kir. telekkönyvvezető, dr. Tersánczy Gy. ügyvéd és Witkovszky Sándor állami tanítóról egy hajszállal sem nyilatkozhatom másként. A befejező darabot a hódító „Egérke” képezte. No már itt ha színi bírálatot kellene is mondanom, csak azt mondhatnám, hogy ebben Schmiedt Elvira ürhölgy és Kostyál Ferencz ur „önmagukat multák fölül.”

Hanem hát iszen a nagyközönség nem is maradt fukar a hála nyilvántásban, mert temérdek jegyet elfogadott és az előadásra tömegesen jelent meg, hol tetszőselek frenetikus tapsviharban adott kilejezést az egész műkedvelői előadás iránt.

A színi-előadás végeztével pedig hajnal hasadtáig szölt a zene, hangzolt a dallamos ének és tánczolt a fiatalság.

Az a fesztelen, hamisítatlan jókedv; az az igaz, magyar zamatu érzés, az a bódító vidám kedély, a mi mindannyiunk arczán ült: az nem születhetik másutt, csak a rokonszenvezők tisztas táborában, csak ott, hova a gondos mamák azért viszik rózsás arcu leányaikat, hogy ezek fölpezdült lelke, mint a tenger hulláma a homokos partot elárasztva, a másik nem zsidobongó érzelmét lángba borítsa.

És ez így van jól, csupán így lehet jól!

De bármily élénk rajzolásába is óhajtok elegendni a kinttinnen lezajlott ünnepeknek és bármily jóindulat nyu tatná is velem a szereplőknek az elismerés babérait, mégis folyton azt sugalja bensőmben valami, hogy a megemlékezés legmelegebb hangja kíván nálam hangra kelni azon férfú iránt, ki sokoldalú bokros teendő között társadalmunk lelke s valóban mozgató ereje. Ő az, ki ezuttal is létesítője volt feledtellen kedvteléseinknek; ő az, ki bizonyára nem fogja engedni soká tepsedni azon jó erőket, kikkel szövetkezve legközelebb ismét egy élvdu meglepésben részesítendi a halás perlakiakat. És e férfú nem más mint Götz Ferencz kir. járásbíró ur. — Dixi, et salvavi animam meam.

Az est sikeréhez nagyban hozzájárultak nagybecsű megje'enesökkel:

a) asszonyok: Banelli Sándorné, özv. Barláné, Bezéti Istvánné, dr. Böhm Sydneiné, özv. Csizmadiané, Ebenspanger Miksáné, Frankl Simonné, Grész Alajosné, id. Goricsáneczné, ifj. Goricsánecz Józsefné, Horváth Csongor Jánosné, Haas Zsigmondné (A.-Kraljevecz), Kostyál Ferenczné Kovácscevyics Ferenczné (A.-Kraljevecz), Klestinszky Dezsőné, Kisfaludy Gyuláné (Hodosán) Kollai Alajosné (Bottornya) özv. Kramornin Viktorné, Plichta Kázmérné, Stern Frigyesné, Stöger Lipótné, Sohár Kálmánné, Sipos Károlyné, Tóth Sándorné, özv. Tóth Imréné, ifj. Tóth Imréné, dr. Tersánezky Gyuláné, Vizmathy Sándorné (Goricsán) Verbanchich Nándorné (A.-Kraljevecz), Verly Ferenczné, Verly Ernőné;

b) kisasszonyok: Banelli Hermina, Barla Vilma, Csizmadia Mariska, Fliszár Lujza, Frankl Zseni, Grünvald N., Horváth Blanka, Koszmács Miczi, Kelemen Gizella, Lesnyák Tini (N.-Kanizsa), Liszjak Adél, Laubhaimer Gizella (N. Kanizsa), Milcsics Gizella (Csáktornya), Stöger nővérek, Smiedt Elvira, Tóth Jolán, Verbanchich Klára, Vizmathy Gizella.

Julius Caesar.

Egyesületi élet.

— A csáktornyai önk. tüzoltó egyeslet f. hó 11-én (vasárnap) d. u. 3 órakor a közs. népiskolában tartja rendes évi közgyűlést, melyre az összes tiszteletbeli, pártoló és működő tagok meghívotnak. Az elnökség.

— Köszönetnyilvánítás. Királyi Pál ur a csáktornyai járás érdemeiben megöszült képviselője eddig gyakorolt szokásához híven az évfordulat alkalmából a folyó évben is 50 forint küldeni méltóztatott, mely összeget a Kisdedovó-Egyesület alapítókéjéhez csatolunk. Midőn addig is, míg köszönetünknek jegyzőkönyvi kivonaton aduánk kifejezést, ezt nyilvánosságra hozzuk, fogadjja a nemesen gondolkozó képviselő ur e helyen is az egyesületnek legtorróbb köszönetét. Csáktornya, 1891. jan. 6.

Az elnökség.

— A helybeli Kisdedovó Egyesület f. hó 18 án, d. u. 4 órakor, a saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a t. tagok és az egyesület iránt érdeklődők ez uton is tiszteletteljesen meghívotnak. Csáktornya, 1891. jan. 10.

Az elnökség.

— A M. Ö. T. Sz. ma d. e. 11 és fél órakor rendkívüli igazgatósági ülést tart.

— Csáktornyai korcsolyázó egyeslet választmánya 1890. évi decz 29-én ülést tartott, melyen következő fontosabb határozatok hoztak: a) az alapszabályok kidolgozásával dr. Bardió György, Mesterich Aladár és Ujvári Mihály urakból álló szűkebb bizottság bízott meg; b) tagok gyűjtése céljából a helybeli társadalmi lapba felhívás teendő; c) a rendes tagok egész sáisonra 2, pártoló-tagok 1. tanulók — kik csak tanítójuk, vagy tanácsjog ajánlatára vétetnek fel — 1 frtot fizetnek tagsági díj f-jében; családjegy egyelőre 3 frt. d) a pálya megnyitása 1881. január 1 re tűzetik e Tóth István tisztartó urnak jegyzőkönyvi köszönetet mond a választmány az egyeslet iránt tanusított készségeért. — Örömmel tapasztaljuk, hogy az egyeslet iránti érdeklődés emelkedőben van. Ez ideig 40 rendes és 6 pártolótag iratkozott be. — A pártolótagok a korcsolyázást kivéve a rendes tagokkal egyenlő jogokat élveznek. Tanulóknak gyűlésen szavazati joga nincs.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Köztis. telen álló érdemdus országgyűlési képviselőnk, Királyi Pál Ö Nagy

sága, már régen ismert nemessivtűségének újabb tanujelét adta azáltal, hogy a helybeli izr. nőegyletnek jótékony céljainak támogatására 30 frtot kegyesen adományozni és ezen dícséretes elhatározásának kivételével e lap tekintetes szerkesztőjét megbízni sziveskedett. — Ha valaha nemes tett jó emberek lelkében kellemes visszhangra talált, ugy ezen valódi emberszeretetből eredő minden hitfelekezeti tekinteten tülemelkedő, utánzára méltó cselekedet egész hitközségünkben általános ö-ömerzetet keltett. Mielőtt azonban az említett egyeslet elnöksége a nemes adományozó iránt való köszönetét illő módon kifejezné, nem mulaszthatja el egyelőre szivből fakadó mor'álhálaj nyilvanosan lerőni azon üdvkivánat, kísérétében, hogy a jó Isten Királyi Pál Ö Nagyságát még számos évig, választókerülete, a hoz javára és diszére ép egészséggben és boldogságban megtartsa és éltesse. Az izr. nőegylet nevében

Neumann Jozefa egyleti elnök.

— Nagy-Kanisza székelő dél-zalai takarékpénztár igazgatósága 5 frtot volt kegyes adományozni a hodosán-alsó-hrúcsáni önk. tüzoltó-testületnek segélyczimén. Fogadjja nevezett igazgatóság e helyütt is a testület igaz köszönetét. Hodosán, 1891. január 5.

Mráz Nandor test. jegyző.

— Meghívó. A »Perlaki Tarsaskör« a városi nagyvendéglő nagyereményben 1891. évi január hó 17-én zártkörű táncszertélyt rendez. Belépít díj: személyjegy 1 frt., családjegy 2 frt. A tiszta jövedelem a Dunántúli Közművelődési Egyeslet javára fordittatik. Fejűfizetések köszönettel fogadotnak és hirlapjog nyugáztatnak.

— A helybeli Kisdedovó Egyesület a Budapestten székelő közp. orsz. kisdedovó-egyesület elnökségétől intézete fontartási költségeinek fődűzésére 100 frtnyi segélyösszeget kapott. A közp. egyesületnek jelzett jótékonyasága nem új, mert az intézetnek fennállása óta most már 4 ed izben támogatja az egyesületet hazafias és kulturális missiójában.

— Buchberger Fülöp városunknak általános ismert volt polgára Keszthely város közgyámjának választatott meg.

— Öngyilkosság. Lábos Péter, a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet IV. éves növendéke e hó 8-án sanjt kezével vetett véget életének. A szeneensétele, 2 éves fiatal ember felhasználta az alkalmat, míg társai ebédelni mentek, a hálószobába ment és forgópisztolyjal halántékán lötte magát. A lövés pillanatában megszűnt élni. A boldogtalan fiatalember gyógyithatlan epilepsziában és nagymérvű buskomorságban szenvedett. Legutóbb e hó 3-án lepte meg a szivgörcs, amit — kérésére — társai etitkoltak. Gyakran emlegetett társai előtt olyasmit, amiből azok szomorú elhatározására következtettek. 2 évvel ezelőtt egy tantárgyból megbukván, társai mentették meg az öngyilkosságtól. Tudatával bírt különben súlyos betegségeinek Gyakran óráig elmélázott a halvány csinos fiu. Mosoly ritkán jött ajkára. Tartózkodó, csendes, de hirtelen haragra lobbanó természetű volt. Tudta, hogy a tanítói pályán nem boldogulhat. Csak okot és alkalmat keresett, hogy véget vessen keserves életének. Az ok e hó 7-én kinalkozott neki. Ugyanis egyik társával a vasuti indóházhoz keretűdött, hogy az esti 10 órai vonaton Egerszeg felől érkező és 11 órakor tovautatózó bátyjával találkozzék. Az intézet igazgatója az engedélyt megadta a kimaradásra éjfélig. Ö azonban eljélt után 1 óráig maradt ki az intézetből. Az igazgató az elmaradás okát kérdezte, mire kitűdött, hogy bátyja érkezése csak költött dolog volt s ő másutt mulatott. Hogy hazugságon kaptott, annyira szívére vette az önézetes fiu, hogy véget vetett életének. Ezt magyarázza a képezde igazgatójához intézett következő tartalma levele, melyet zsebében találtak: »Tekintetes Igazgató Ur! Bocsanatot kérek a sok alkalmatlanságért tek. igazgats urtól és a tek. tanári kartól. Más bűnöm nem volt, mint hazudtam, de ez üldös a sirig. Most, halálom óráján becsületemmel és halálommal bizonyitom, hogy azon este F.on (egy társa) kívül sehol sem voltam. Hogy hazudtam, nem tudom magamnak megbocsátani. Azért még egyszer esedezem igazgató ur és a Tanári kar becsán-

táért. Alávetos szolgája Lábos Péter. Utóiratban még, egy intézeti tanárnak — általa halálai vélt — megjegyzéseire tesz vonatkozást, amely — ugmond — még jobban elkeserítette. Ez azonban saintén nem lehetett ok szomorú elhatározásának végrehajtására. — A szerencsétlen fiatal embert e hó 9-én délután temették ej. Társai gyászéneket énekelték sirjánál és koszorút helyeztek koporsójára. — Vargha Tivadar IV. éves tanítónövendék társai nevében megható beszédben bucsuzott el, mely könnyekre fakasztotta az elhunytak temetésén jelenvolt tanárait és társait. Béke a sokat szenvedett fiu hamvaira!

— Rablógylkosság. A mura-szt.-mártóni rablógylkosság, melynek Rosenberg Gy. kereskedő volt áldozata, teljes erővel kuttaja az oda összpontosított esendőség. Sok gyanus embert elfogtak a vidékről, de biztos tonalra még nem akadtak. Lipunk m. számában megirtakhoz még annyit csatolunk, hogy a rablók a kirakatot törtek fel s ott hatoltak be a boltba. 150—200 frtig pénzt vittek el s a bolt mellett alvó kereskedőt, aki valószínűleg védekezett — lelőtték. Ez éjfélt előtt 11—12 óra között történt. A kereskedő felesége és családja larmájára csakhamar megdűtök a faluban a gyilkosságot de oly nagy volt az emberek között a pánik, hogy nem akadt ember, a ki a rablók után mert volna menni.

— Fűrdőre került tolvaj. Beziák Márton gyűtmölcsfalui illetőségű odaváló lakós házában f. hó 19-én megtartott motozás alkalmával különféle rövidárukat, továbbá két darab ponyvát is találtak. Ezen tárgyak azonosoknak találtatván a Neumann Antal szelenczei kereskedő üzletéből eltűnt tárgyakkal, illetőleg a Zorics János és Lukács István helybeli kalaposoktól nov. 11-én ellopott ponyvákkal, a csendőség Beziákot, a ki különben mindent tagad, a helybeli járásbírósnak adta át.

Egyveleg.

A mestereseges szemek. Az ember testi logyalkozásának pótlását a amerikai tudtak legjobban hasznukra fordítani. Ott van a legtöbb fogélmikus, gyarak a hamis fogak készítésére és ott csinálnak legtöbb hamis szemet. Az Egyesült-Államokban 12015,000 szem elkél minden évben, a mi arra mutat, hogy sok az egyeszmű ember, aki e hiányt aztán palástolni akarja. Azokban a városokban, a hol sok a gyár és tüzel dolgozó műhely, mindig számos az egyeszmű ember. A nagy pusztaságokon is feltűnő a fél-szeműek száma, kik orvosok kianyában elhanyagolják a szemhajokat s vakulás lesz a vége. Legnagyobb kelendősége a két szemnek van. E hamis szem ára 10 dollárnál kezdődik.

A bor legenda. Perzsiában ősrégi legenda beszél a bor eredetéről. A szőlő nedvet kezdetben szépitő szerül használták, mely puhán tartotta az arcot és a kezét. Dzsamil király jött rá, hogyan lesz a szőlő nedvből bor. A király 1200 évvel előbb szűlelett a bibliai bölcs Salammónál; a bor tehát a legenda szerint is az ősidőkből való. É a király és hölgyei a téli időszakban nélküloztek a szőlőből facsart szépitőt, mert szőlő csak nyáron volt. Dzsamil tehát megparancsolta, hogy még annak idejében gyűjtsenek össze szőlőnedvet, s tegyék el. Mikor aztán a király egy edényt felnyitott, meglepte a lé szokatlan illata, megisztult színe. A változtat észrevevén, nem mert vele mosakodni, hanem szolgájára biza, hogy izelje meg, hátha mérgas. A szolga savanyunak találta és kérte királyt, hogy ne nyuljon hozzá. Bizonyosan méreggő változott. Az edényt ismét lezárták és félre fejték. Hónapok mulva a király egyik kedvelt nője főfájásbau szenvedett s annyira elkeseredett, hogy véget akart vetni életének. Eszébe jutott a mérge elővette s ivott belőle. Néhány percz mulva egészen neki vidult, főfájása is megszűnt. Még többet ivott. Ekkor elaludt melyen s mikor fölédredt, egészségesnek érezte magát. Elmondta a királynak, hogy mitől gyógyult meg. Dzsamil szintén ivott a szőlőnedvből, izlett neki s is jökedvet kapott. Mindjárt megparancsolta, hogy minél több szőlőnedvet tegyenek el neki félre. Mint orvosság csakhamar elterjedt Perzsiában és még jobban mint bor.

FELELŐS SZERKESZTŐ MARGITAI JOZSEF. Főmunkatárs ZRINYI KÁROLY.

S urednikom noći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke t'čace se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozsefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjžizara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znaustveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagaćuega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Poziv na predplatu!

Denešnji broj vaših novin je drugi vu novim tečaju. S pruštovanjem i pouzdanostjum prosimo naše vrédne čitatelje i priatelje, naj nas i vu novim (VIII) tečaju na ih novin podupirati dostoi!

Dober cilj naših novin dobro poznaju naši post. čitatelji, zato s predbrojenjem na ih programmov nećemo kratiti vrème post. čitateljem. Budemo slobodni vezda samo ponoviti obećanje naše, da budemo se trali sve činiti, da budu naši poštuвани čitatelji i vrédni predplatniki s nami i s „Medjimurjem“ zadovoljni.

Od vezda bude nam bolje po ruki išlo naše nakanenje dostoi, ar budu nam vu novom letu naši post glavni suradniki gosp Glad Ferencz i gosp. Zrinyi Károly na pomoć. Oni budu pod voditeljstvom urednika naših novin, takaj se trsili, da novine „Medjimurje“ čim bolje postaneju i čim bolje budu mogle dostiçi svoj lépi cilj.

Novine „Medjimurje“ budu i nadalje po horvatskim i magjarskim jeziku izlaz le, ali od vezda uredno vu vezdašnjoj vektjoj formi. Naš izdatelj bude se tral, da bude prem horvatski děl naših novin čim bolje i lepše stampal, da vu tem poslu nigdo se ne bude mogel tuziti.

S urednikom se moći spominati svaki den ob 11 12 vur pred poldan vu kr. preparandiji. Na njegovo ime prosimo čanke priposlati — Izdateljstvo je vu knjžizari Filipa Fischela (naproti varaskih hizah). K njemu prosimo poslati predplate i oglase.

Stare zostatke jako prosimo čim predi poslati a letošnje predplate ponoviti!

Predplate „Medjimurja“ ostaneju i nadalje:

Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . 2 „
Na četvrtaj leta . . . . 1 „

Stanovniki Magjarkoga orsaga

Vu magjarskom orsagu stanuju već od najstareših vremenah raznovrstni narodi. Ona čest preko Dunava zvala se je Panonija i bila děl rimskoga cesarsva potlam ju Rimljani i Daciju osvojili k kojoj je i Erdelj i čela stran prek Tise spadala. Potlam prepassi rimskoga carstva ovdj stanujući narodi nisu vtemeljili jedinstvenu državu, nego potlamkam su naši predji osvojili ove zemlje nastala je tu jedinstvena i čvrsta država. Tu najdjani i podjarmljeni narodi, s kojimi su naši predji lépo baratali, su se s magjarskim narodem skup stopili (zle'ali) ili pak su svoj jezik i navade zadržali.

Pravi magjari došli su iz sredine

Azije sim i tu su se s njimi srodni i stranjski narodi stopili, kak' su: Avari, Kuni, Tatai, Jasi, Slavjani itd. Magjari su se najveć na ravnice naselili i zato i dandanas nahadjamo najčisteše magjarske varmedije na velikoj magjarskoj nizini Alföld zvanio i vu pokrajnih t. i. Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Heves, Borsod, Szaboles, Hajdu, Békés, Congrad i Časnádvamedijjah; preko Dunava najveć je Magjarov vu Győr, Komárom Fehér, Veszprém, Somogy i Zalavarmediji. Vu severnih pokrajinah mal je Magjarov, još jh je najveć vu Bars, Nyitra, i Sáros varmediji a vu Erdelju v Maros-Udvar hely. Čsik i Háromszékvarmediji.

Magjar je gizdav i plemenit, za svoje pravice i za domovinu ipravljen je vumrėti, ljubi harcovanje za kralja i dom kak' takaj za svoju slobodu; on je gostoljubiv, odprtega srca, vu svojih zabavah pak je vesel i čutljiv.

Izvan Magjarov stanuju vu ovoj domovini i pojedine narodnosti, koje iste pravice uživaju i k magjarskoj narodnoj čaladi spadaju. Ovo su Nemci, koji su se još za kralja sv. Šteana sim naselili a većinom su se pomagjarili; potlam se je tu do Marije Terezije vnošo Nemcov naselilo. Ovi su bili s početka naši rukotvorci (meštri), oni su položili temelj najvećim našim varom; oni su podgl našu trgovinu i rudokopje. Nemci šopronske, mo onjske i željezne varmedije dolaze od južno nemčke zemlje špeški i erdeljski Sati pak dohadjaju iz srednje Nemačke i iz Flzndrije (česti danešne Belgije). Švabi do li su iz Vürtenberga i iz Bavorske vu pokra nu budimsku i v tolnansku i baranjsku varmediji; Marija Terezija pak naselila je Švabe vu Baesku i Banat (t. j. Krasso, Temes i Torontal varmedije). Ovak marjivi narod obdelal je i plodnim napravil p d vodjenjem generala Mercija po Turčinu opustošeni č li Banat.

Nemci su vu obče go podarstve i čisto vu ljubeći, marjivi, miroljubivi, po božni i navuke ljubeći narod.

Savjani, koje s naše predji veksim djelom ovdje naši, stanom su se pomagjarili, a stranom vu miru i slogi živu s magjarskim narodom. Congrad, Nograd Višegrad su slavjanska imena, koje su Magjari s vnogimi drugimi imeji kak: szalma, széna, pecenye, ablak itd. i za svoje zadržali. Slavjani vu severnih pokrajinah živuće zovemo Slovaki (Tóti) med Dravom i Savom živuće imenjujemo Horvati, a doli na Dunavu i v Banatu su Serbi.

Horvati i Serbi stanovali su predi pod Karpati nu već su se predi dolzka Magjarov odse ili vu pokrajine Save i na obalu jadranskoga morja. Med Savom i Dravom stanovalo je do gospodstva turskoga vnošo Magjarov a današnjav

Slavnonija se je negda zvala prekodravska pokrajina. Horvatsku zemlju priklopil je k magjarskoj kralj Koloman i od onda spada ov orsag med pokrajine zemlje magjarske korune. Horvati medtimga živu i v pravoj Magjarskoj osobito uzduž Drave, v Zala, Somogy i Baranya varmediji.

Negdašnja Srbija dugo je vremena bila stibru plaćajuca magjarskom orsagu, nu potlam je došla pod gospodstvo tursko. Vu pravu Magjarsku nup eli naselil je Serbe Kiriži Pavel; potlam pod Leopoldom I. naselilo se je vnošo srbskih obiteljih vu požežkoj, sremskoj i bacsškoj varmediji. Pod menom Vlah razumevaju se Srbi grčko istočnoga veroizpovedanja a Šokci i Banjevci su rimski katolički Serbi.

Bugari su se najpredi pod Kun Lászlóom naselili vu Maramaros i vu okolice potoka Körös, nu ovi su tu izginuli. Za ovimi naselili su se pak drugi Bugari vu Banatu.

Risi (Ruthen) doselili su se pol Lajošom Velikim vu Maramaros Beregl, i susedne varmedije, koje pokrajine bile su glasovite na neizmerno v likih šumah.

Slavjani su vu obče marjivi, živahni (gjedjerni) i gostoljubivi. Slovaki i Rutheni su mirneše nature, a Horvati, Serbi i Bugari su djedjerni i vužgani ljudi.

Romane su naši predji ovde naši, ovi su stanovali vu istočnih stranah naše domovine. Ovi su navéke bili podaniki magjarske korune, dapače Vlaška i Moldavija spadala je dugo pod vrhovnu upravu magjarsku. Bugarski jezik je jako spomešan s latnskimi, grčkim, turskim i slavjanskim jezikom.

Bugari su poučlivi, ozbiljni, s malim zadovoljni ali nepovučljivi, nezaufani ljudi.

Cigani došli su iz istočne Indije i to onla, kada su Indiju Mongoli opustošili. K nam su došli iz Bulgarije i Moldavije, zato i njihov jezik govore. Pri nas naseljeni Cigani obučvali su nam magjarsku muziku. — Zemlje nerado obdelavaju, prošnjati dobro znaju a vu noćjah i šalah su jako bogati.

Jermenci priselili su vu Erdelj v 17 stoletju kam jh je poglavica Apafy Mihajl prijel. S početka bili su veroizpovedajca grčko istočnoga, nu 1684 prešli su na katoličku veru. Jermenci su spretni trgovci, vu Erdelju su oni skoro sami trgovci, koji i ve s platnenom robom trguju.

Židovi su se već za Arpadovcov pri nas rezprostranili. Bela VI. dopustil jim je slobodu vere. Njim nije bilo slobodno sve do najnovéših vremen orsačke i občinske službe obavljati; dapače su negda posebnoj opravi hodil, v posebnih vu-

licah stanivali a i prezimena svoja zadržali su stopram pod Jožefom II gim. Židovi reztepeni su po celom orsagu; živu iz trgovine, način življenja jim je miren jako su sparavi i dobro računaju.

Anda toliki narodi stanuju v Magjarsorsagu, ovaj je svih njih majka domovina. Svi ovi narodi poštuju jejnoga kralja, vživaju jednu unstavnost (konstituciju); treba je anda da i sve terbe skupa mirno podnašaju ter vu bratinskoi ljubavi i slogi obvršavaju svete svoje dužnosti prama Bogu i domovini. Narodnost načini razlike med državljani; svaki gradjan magjarske domovine jednak je drugomu pred zakoni ter jednake pravice vživja siromak s bogatim, židov s kršćenikom itd.

Škola.

Četiri zidi, od kojih je jeden nakičun razpelom, kipom i redom navuksh; stól (k tedra), st tec, nekoliko klupah, pec, tabla, omar, — vse to izpujnjo je onin osrbjt m meglovitim zakom, onom zmesjom vonja, vu kojem nahadjš nekaj od sprh-njeoga dr va, papia, vlačje opravre i vsakojčkog jela (hrane) — pak eva ti mesta, iz kojega smo ponesli prvi žubki i mili spomenek, gde smo bili prvi put preobladani ili smo sami preobladali — i nut sveta, vu koji vas želim dopeljati, ne samo, da se zamóite, nego da se i zamislite!

Vu familijarskom životu težko da je znameniti dan, nego kak je on dan, gda se prvi put predaje dete vu školu. Roditelji samo da ne izgube glavu i da si nepotereju noge, leteč od Ponceusa do Piatuša, da nabave vsaku i najmenjšu stvar, koju bi njihovo dete vu školi moglo potrebovati — makar to bilo i pod konec školskoga ljeta. Nova oprava, torba, knjige, pera, stulnicu i bog zra kaj vse ne, vse je to osobito treba i kada se je nabavilo, onia su večna roditeljah miraa i spokojaa, ter osvedeča, da je vse včunjeno kaj je treba. Malo ih je, koj bi bili sdušni, da im je dete vu taj hip stupilo vu novi svét vu doticaj sa vugodnimi i nevugodnimi elementi, kojega bude premerjalo i prprahlalo za onu borbu i ono ribanje, koje se zove življenje. Morti ih je zaslepila ljubav, ili nisu marali ili nisu dospeli razmisljiti i presuditi svoje dete, a još budu menje opazili premenljivost, koja se nesrečno ali stalno na njem dogadja, dok na jedenput nestanu, kakti pred kakvim čudom — mortu čudom spodobne kokiši, koja je prvokrat zpeljala rasce, a one su zaplavale do vodi! — Dogadja se to, kak gda voda odrubi komad prečne, pak valja ju: [kolutarajuči] ga, tere i drobi, dok ga v gladjenoga netonešese vu doljnu. Sadržna je ostala ista, samo kaj je nestalo vuglov i hrapave površine. — To čini i škola. Čm je prijala d te, več ga gladi i hobli. Ona ga donekle otimlje njegovomu „ja“, da ga navči priznavati i tudje; ono se mora pokorovati zakonom dužnosti, kak bi mu ih privika (privčenje) potli olekšala; ono more omeriti svoje sposobnosti i jakost s jakostjum drugih, navči poznavati vrline i falinge, ter ih razlikovati, a vu svojem navučitelju poštuovati i pokorovati se oštropripravci i lepristavnosti. Naproti takvom odhranjajučem rezultatu samo udešno gradivo kak da je menje znamenito a nikak se neda uporediti javna obuka sa privatnom, zvau vu iznimnih dogodjajih. — Gde vam budu

živela deca kada porastu? Nedvojnó vu svétu, dajte mu anda, neka cim prije se vuči sréta poznavati, da ga tim bolje i pravičieše spozna.

Vnogo se govori i piše od toga, da je puo do doma, da more škola povoljno i s nekakvom hasnom odhranjivati, ali se vu to a, kak i vu vsem, o čem se puno više, malo ili nikaj čini. Dogadja se — — — no počnimo po retu. Jeste li kada pogledali vu školu na dan početka škole? Videlite ste vnožine deče, nu koliko otcov ili materah? Pak ipak, jeli je ne potrebno, da otec ili mati sprevodi dete, pak da na nekakov način navučitelja s nji upozna? Višekrat je pri detetu kakva bude duševna, budati telovna falinga, kaj vu navučitelji dođuše za nekoje vreme opazil, nego kak bude opazil taki vu početku? Dete more na peldu, biti nagluho, navučitelj toga nezna, ter misli, da je nepzljivo ili tvrdekorno, pak gda je već navučitelj vse učinil, da ga liši tih duševnih falingah, onda se komaj osvedoči, da d te nečaje dobro, ili da na stanovite dnave slabo čuje. Žuista neznam, da li je menje učtivo i uputno predati dete onomu, koji mu bude dober del dneva otec i mati, kakti nekakva zignetko, koja se tim teže reava, čim je vu razreću više deč. Ako pri nas navada, da roditelji nepridaju decu osobno učitelju, onda je potrebno i vreme je, da tu navadu dotrgujeju barem oni, koji moreju i moraju, a još je menje ljepo, ako se roditelji pod celim školakim vremenom (jetom) nepkažu učtelju ne pitajući, kak im dete napreduje, i kak se ponaša.

Ali nek bi i bilo da roditelji nezapitaju za napredek; vladanje (ponašanje) svoje dece. Pa nemarnost more samo vu pojedinih slučajih škoditi. Gorje je, gda se dvor prav protivno deli onomu, kaj se dela vu školi, a to je kak da bi zapregel kola s obedva kraja. Vu školi naložiš detetu, da ti zutra donese zidiča (lekciju), a ono dojde prez nje, pak ti veči: marna si rekli, da netrebam napisati. — Il ato pšješ izk zuci, ono ti ju doneseju popisanu, a kada pitaš, kaj su roditelji rekli, odgovorilo ti bude dete, to je „samo tak!“ A pomozli bože istom onda, ako je dete bilo kaštigovano! Zbantuvana masti narcča, dakak pred detetom, da je to krivica, da je svinjarija i t. d.; kak da bi učitelj od samoga nazloba hotel kaštigovati ujezino dete i kak da bi učtelju to nekaj vugoinoga bilo! Ima roditeljov, koji naročito vpučaju d jaka, da si naj netere glavu za ono kaj učitelj govori, koji sami pobudjuju neposlušnost i nepoštuvanje, pak zato nije čulo, kak takvo dete dovikna navučitelju „vre vam budu dali moj japa ili mama! Kak deluje takva pelda na ostalu decu?

Kolike li nevugodnosti nenastanu po učitelja prav stoga, kaj se vsakom opmenom detetu zbantuvana mati ili otec i to oni isti, koji netreže potrebim potruditi se do škole, pak popitati za svoje dete? Kolike li zamere, ako poručš materi, da je glava njezinoga deteta napunjena stanovitimi živinčami (s vušmi), ter moliš, da bi si dete vredila! — Gledajte i nvide — dal mi je za toinač jeden moj staresti kolega, pak za istinu bilo bi skorom bolje, barem nebi došel dijak s materinim poručkom: „naj se navučitelj brini za svoja glava“

Rad bi imati toliko forintih, kolko put su moji čitaljji čuli ovu grožnju „čekaj, čekaj — za koj den buš išel vu školu, onda bud š znal, kaj je to bizon i t. d.“ — Koja bi vureiba morebiti znameniteša i hasnoviteša od škole, a kaj si more predstaviti dete pod takvom grožnjom? Tak i

dohadja vnožina deče vu školu s nekakvim nepovjerenjem i s nekakvim trucem, ar kak da bi očekivalo, da ga bude učitelj vu školi pojel! — Večkrat puhne vu glavu otea ili mater nekakva dobra volja da izpitava dete, kaj se je vučilo i kakvu lekciju ima. Mali lenjak izvleče se iz neprilike tvrdoč, da se nikaj nevučé i da nejmaju u kakvu lekciju. Zpitati učitelja, osvedečiti se vu školi — to jim nepáine vu pamet, ali zato vudri red decon po učitelju i školi.

Gdo bi nabrojil, a gdo bi i spomenuil vse dogoljaje, vu kojim dom ne samo da nepomaže školi, nego uprav razruši; kaj je škola stvorila! I mi nemremo vu tom nekaj učiniti i nekaj preprečiti. Nam je podnositi i dalje podučavati samo ono kaj je ljepo i dobro, a da pokušemo (kaj sigurno nigdo neće) delati proti domu, hto bi nam preseco. Škola je pod kontrolom, ali dom nje. Roditelju smiju prezkaštigovano poručiti vse odredbe učitelja, ako jim se prav hoče, a to, makar da i drugač nemre biti, nije prav. Ili morebiti nije tak? Zmišljam se, da sam pred nekolikimi ljetmi čel pismo, kaj ga je jeden tobož prštimani otec pisal jednomu učitelju, kad je njegovomu detetu nestalo parapleja (ambreta). „Kaj oni vučiju decu? Vu njihovoj školi vučiju se deca samo krasti.“ — Dotični učitelj hotel je zaradi toga tužbu podici, ali taj je bil preštimani čovek vu čbini, pak bi i onak prez vsake hasna bilo, i ra ši je bil tih. — Ves svet potrebuje; „naj škola više odhranjuje nego kaj podučava“. . . . Pomorite joj! — —

KAJ JE NOVOGA?

Sdrobljeni od željeznickog cuga.

Iz Oroshaze telegraficali su: Da se je 28-ga decembra vozil jeden preštimani purgar Ivan Sekáč vu Szenttoronyu. Na prelazu prek željeznickih sinjah zgrabil ga je lastcug, polazeći vu Čaba, hitil gačje cug iz sanah ter mu je sdrobil obedve noge. Nesrečan čovek vumrl je za par minut. — Spodoben slučaj javljaju iz Temesvara. Putniki, koji sa predevčerom putovali odnud vu Szegedin, doživeli se pred banhofom Gyertyamos strahoviti dogodja. Taki poleg banhofa htli se je ljep tovaruška tovaruška tamošnjeg: Zeleničkog stationski pred cug, koji ju je na mestu raztrgal. Zrok samonabjstva nije poznat.

Viher vu Trstu.

Pred nekolikimi dnevi bil je vu Trstu strahoviti viher. Cel grad (varoš) bil je kak da bi vse pomrlo, ar s nigdo nije ufal na valicu. Na vaogh mestih morali su morali napeti vuža (strike) da su se mogli, koji sa kam išli, držati. Nekeje hodeče hitil je viher s velikom silom vu zidno. Vnogo oblokov, rautangov i drugih predmetov leži potro na valici. Ladje su ble kakti oleđjene na vodi. Morarni nezmišljavaju s: takovoga vihra već vu nego ljet. Sest ladjah nisu mogle niti blizu brega (obale) dojti, i bojalo se je, da im se bude nesreća pripočela, nigo nise je ipak nikaj zla dogojilo.

Novi most Fe enc Jožafa vu Požonu.

Novi most, koj se je počel delati 12-ga augusta ljeta 1889, dovršen meseca novembra 1890 ga ljeta. Most se sastoji od trih delov i to: od požonskog privoza, od samog mosta ter od odvoza na otoku i ligteske ceste. Požonski privoz dug je 120 metrov, sam most od jednoga do drugoga parapeta (glave) 465 metrov, odvoz na otoku i li-

ka cesta 820 metrov; cela gradjevina anda ima dužinu od 1405 metrov. Širina privozah je 13 metrov. Most je uređen za navadna kola, za pešce, a ima i posebnu konstrukciju za željezničke sinje. Vu Dunaju ima pet pilov. Duži a željezne konstrukcije (nareda) iznosi 460 metrov. Željezni stupi počivaju na granit kamenom fundamentu. Za celi fundament i brég upotrebljeno je 16 jezer kubičnih metrov natruga kamena i granita, 5 jezer kubikmetrov druge fele kamena, pak 14 jezer metercentov cementa. K otvorenju toga mosta došli su vu Požun minister prezeš Szapáry, ministri Szögyeny, Baross, Szilágyi, Fejérváry i horvatski minister Josipović ter su na večer bili gosti erchercoaga Fridrika. Vu jutro ob 9-ti vuri došlo je Nj. Velicanstvo kraj posebnim dugom iz Beča vu Požun, gde su ga na bahofu dočekali nadvojvoda (erchercoag) Fridrik, ministri i vse oblasti. Varaš je nakicčen. — Punktum ob 12 vuri vzelo je napre Nj. Velčanstvo otvorenja mosta, koj se vezda zove most „Ferenc Jozefa“. Na mostu je tabla za spomenek sljedećim nađećim napisom: „Most Ferenc Jozefa. Napravljen za kraljvanja Ferenc Jozefa I., cesara austrijskoga i kralja magjarskoga, za vremena ministra prezeša grofa Juliusa Szapárya kroz ministra trgovine Gabriela Barosa.“

Testament jednoga bogatoga muža.

Bogati muž iz H. M. Vašarhelya ime Ivan Andraš Nagy vumrl je pred kratkim vremenom i ostavil je sljedeći testament: Obćini ostavil je 182 katastralne mekote zemlje, vu vrednosti 50 jezer forinti. Koj mu je testameta delal i koj bu imal bigu za rezdeljiti peneze dobil je za nagradu 50 jezer, jeden drugi njegov prijatelj takaj tuliko, njegov doktor 2000 forinti, varaška sirotinjska fundacija 5000 forinti, deset bogatih stanovnikov vu Vašarhelyu dobi vsaki jedno jezero forinti. Veksina imetka pripadne njegvi rodbini.

Gde je najprije novo ljeto?

Koje mesto na zemlji mlado ili novo ljeto svetkuje, more se na ovim zemljopisnim iztraživanjem videti: Ako počme vu Budapešti novo ljeto 1891. vu četvrtak, prvoga januara, ob 12 vuri v noći, onda je vu Filadelfiji stopram 31 decembar 1890. na večer ob 6-ti vuri, — a vu San-Francisko komaj stopram ob 3 vuri po poldan. Ako se obrnemo proti izhodu, k Aziji, tak se budemo osvedočili, da vu onom vremenu, gda mi vu Budapešti „Srećno novo ljeto“ nazivamo, oda je već vu Kalkuti v izhodnoj Indiji pet vur, vu Sidneju vu Australiji 9 vur, na novoj Selandiji i već 11 vur vu jutro novoga ljeta.

Zmrznjeni Balaton.

Balatonu na širinu i dužinu pokriva debela ledena kora, i čovek more čisto sigurno po njem hoditi. Halasi (ribiči) već su počeli halasiti s velikom hrigom. Prijatelji sanjkanja, kad jim samo vzème dopušća, sanjkaju se. Ali i tomu sanjaku nejma para vu celom orsagu.

Papinski grobi.

Glasoviti rimski arkeolog Rossi oglašil je 31-ga decembra skupćeni talijanskih arkeologah, da je odkril (znašel) basiliku (cirkvu) svetoga Silvestra, vu kojoj je pokopano više papah iz četvrtoga stoletja.

Velika vura.

Feliks Majer zgotovil je i vu Nju-Jorku (vu Ameriki) izložil pravo remek-delo lmečkanike, koje je sveobće začudjenje pobudilo. To se delo zove „Narodno američka astronomska vura“, deset šuhov je visoka, osem šuhov je široka i važe 80 centov. Zvun dnevnoga doba Nju-Jorskog pokazuje i dobu od 13 drugih varov (Vašington San Francisko, Peking, Cirigrad, Petrograd, London, Berlin, Paris itd. Tak isto zorno prikazuje tečaj planeta vu navadnih i pristupnih godinah (ljetah). — Kak odbije koja podpuna vura, zaigra mu iku i Vašingtonova spodoba (negdašnji prezeš republike), taj glavni nakit vure, pokaže se i ostane sa stolice Taki zatim odpre sluga vrat sa desne strani oca domovine i črez ta vrata dohadjaju vsi dovezdašnji prezeši zjedineh orsagov severne Amerike vu figurah fotografiske spodobe, prejdje redomine poleg Vašingtona i naklonivši mu se ponizno, iznikneju (nestane njih) črez druga vrata, koja takaj sluga zapira Vašington si sede opet na svoju stolicu. Cele vure prikazuje mrtvec, trifertalje vure muž vu najljepšoj dobi, polovice mladić, a fertalje dete. Već su mu ponudjali za to remek delo 45 jezer, ali on neće drugač prodati kak za 50 jezer dolarov.

Vu Čakovci se je 8-ga o. m. jeden preparandist imenom Lábos Peter strelil vu glavu s pišteljom i taki mrtvec ostal na mestu. Nesrećnoga je nevolja trla, pak zbog toga si je sam življenje vzela. 9-ga o. m. su ga zakopeli.

»The Gresham«

Pri »The Gresham« zvanom london skom druztvu (vu Čakovcu je upravništvo pri Graneru stacionaru), je moći život osigurati. Tojest plati, gdo si hoće život osigurati, po letu vekšu ili menjšu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće da dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto druztvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi v. pr. 15—20 let, njemu čajju istu svotu vu ruke. Tak je moći život ženskah i dečah osigurati. Ovo druztvo ma svoje glavno upravništvo vu Budapešti.

LOTERIJA. Bpešt 4. januara 1890.
16 9 87 20 5 32

A csáktornyai vasuti indóház régi épületének lebontása.

A csáktornyai vasuti indóház régi épülete lebontás alá kerülén eladatik.

A vevő tartozik az épületet 6 hét lefolyása alatt lebontani és a mostani helyétől eltávolítani.

Az ajánlatok legkésőbb jan. 18-ig a Pozsony-Szombathely helyi érdekű vasut építés-vezetőségéhez, mint tulajdonoshoz Pozsonyba küldendők.

A Pozsony-Szombathely helyi érdekű vasut építés-vezetősége.

Abbruch des Stationsgebäudes in Csakathurn.

Das alte Stationsgebäude in Csakathurn ist auf Abbruch zu verkaufen.

Es stehen haben dasselbe innerhalb 6 Wochen abzutragen und von dem gegenwärtigen Platz das Material zu entfernen.

Offerte ersuchen wir längstes bis 18 Jänner an die Eigenthümerin Bauverwaltung der Pressburg-Steinamanger Bahn in Pressburg einzusenden.

Bauverwaltung der Lokalbahn Pressburg-Steinamanger.

Gabonaárak. — Cena zítka.

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	7—40	—
Zab	Zob	6—60	—
Rozs	Hrż	7—	—
Kukoricza	Kuruza	6—45	—
Árpa	Ječmen	6—50	—
Fehér bab	Grah beli	7—25	—
Sárga »	» žuti	6—25	—
Vegyes »	» zméšan	5—50	—

NYILTÉR.*)

Fekete, fehér és színes selyemszővetek méterje 60 krtól 15 frt 65 krig — sima és mintázott (ca 240 különféle minőség és 2000 különféle színben) szétkötődés ruhákat és végeket díj- és vámmentesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) gyári raktára Zürichben. Mintak azonnal küldetnek. Levelekre Svájcba 10 kros bélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közölttekért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

Vasuti menetrend.

CSAKTORNYÁN.

Indul	Napszaka	Óra	Percz	Idő	Gyora pósta. é vegyesv.
Kanizsa felé	Reggel	6—	—	Bpesti	gyorsv.
»	Délben	11 55	—	»	postav.
»	Éjjel	10 26	—	»	»
Pragerhof felé	Reggel	6 26	—	Prágai	»
»	Délután	4 13	—	»	»
»	Éjjel	1 14	—	»	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	7 10	—	Bpesti	vegyesv.
»	Délután	4 36	—	»	»
Varaszdig	Este	10 31	—	»	»
Egerszeg felé	Reggel	5—	—	Bpesti	»
»	Délután	4 5	—	»	»
Érkezik					
Kanizsa felől	Reggel	6 36	—	Bpesti	postav.
»	Délután	4 17	—	»	»
»	Éjjel	1 29	—	»	gyorsv.
Pragerhof felől	Reggel	4 29	—	Prágai	»
»	Délben	11 27	—	»	postav.
»	Éjjel	9 58	—	»	»
Zágráb felől	Reggel	4 47	—	Bpesti	vegyesv.
»	Dél előtt	11 27	—	»	»
»	Este	9 12	—	»	»
Egerszeg felől	Délben	11 33	—	Bpesti	»
»	Este	10 55	—	»	»

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye özszesített árvtára végrejtatonak Szerneck János végrehajtást szenvedő elleni 290 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő 656 tk. 466/a 982/a 2309/a hrsz. a. ingatlanokból Szerneck Jánost fele részben illető és 275 frtra becsült ingatlanok továbbá a 81 tk. 25 hrsz. a. fele részben Szerneck Jánost illető és 165 frtra becsült ingatlanokra az áverést ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1891 évi január hó 29-án dél előtti 10 órákor Nedeliczen a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kállított szabálysról elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornya 1890. évi december hó 17-ik napján.
A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság i 759.

Hirdetmény.

A Grész örökösök közhírré teszik, hogy a tulajdonukat képező, Csáktornya város fúatca 239 számú emeletes; és a legelő utca 146. számú földszintes lakházakat; nem különben az V-ik hegykerület község Oskola-hegyen fekvő szőlő, gyümölcsös, rét, erdő és szántóból álló ingatlanait, és a rajta lévő 3 szoba konyha, pincze és éleskamarából álló lakházat, prsház, istálló és pajtából álló melléképületeikkel együtt magán uton eladni óhajtják.

Venni szándékozók ajánlataikat egyik vagy másik házra, vagy szőlőre külön külön adhatják s a feltételek tek. Sárosi László ügyvéd úrnál Csáktornyan megtudhatók.

763 1-3

PSEPHOFER J.féle

gyógyszertár
BÉCSBEN, I. KER, SINGERSTRASSE 15. SZ. A.
„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok.

ezelőtt általános labdacok neve alatt; ez többi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik labdac, melyben ezen labdacok csodás hatásukat észreveszen be nem bizonyították volna. Evtizelek óta ezen labdacok általános elterjedésnek üdvöndek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszorból ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a ros emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, köhica, vértelulások, aranyér, bétéltség s hasonló bete ségknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő háttással vannak verszényesség s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák, s ennek folytán még a leggyengébb egyének de meg gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevethetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészséggük visszaszerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említettünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schierback, 1888 okt. 22 é.n.
Tekintetes Úr!
Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacokból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.
Neureiter Ignác, orvos.
Hra che, Flódoi mellett, 1887. szept. hó 12 é.n.
Tekintetes Úr!
Isten akarata volt, hogy az Ön labdacai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ézennel megírom: Én gyermekemmel megbűlttem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többre képes végzem és bizonyára, mag a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacai engem nem mentettek volna meg. Az Isten adja meg Ön ezt ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészséggük visszaszerésére seztésgül szolgáltat. Knifke Tere.

Bécs Újhegy, 1887. nov 9-én
Mélyen tisztelt Úr!
A legüröbök köszönetemet mondok ézennel Önnek 60 éves nagyúrnóm nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vizkórásban, már életét is meguntta, melyről egyébként le is mond-ít, midőn véletlen egy dobozt kapott Ön kitűnő vértisztító labdacokból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen gyógyult.
Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa
Eichengraberamt, Góhll mellett, 1889. márcz 27 é.n.
Tekintetes Úr!
Alulírt lamélteln kër 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacokból. El nem mulasztatom leg nagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felé és azok, a hol csak alkalmam nyílik, a szeretőimnek legmegleghetben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetőcszertint használására Ön ézennel felhatalaocom.
Teljes tisztelettel Hahn Ignác.
Götschdorf, Keilbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án
T. Úr!
Felkerem, misztír az Ön vértisztító labdacoktól 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatra labdacainak köszönetemmel, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át gyötört, meggyógyítottam. Ezen labdacok nálam sokasban fognak kifejteni, s midőn legüröbök köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel.
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csak a Pserhofer J.féle, az „arany birodalmi almához“ csiszított gyógyszerárban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utanoztatnak; ennek következtében kérétek csakis Pserhofer J.féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alávalal vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szeleccével 2 forint.

Tannoehinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Ezek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szeleccével 2 forint.

Általános tapasz Stendel tanártól. Útes és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjaknál, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 téglgy 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok óta a fagyos tagokras minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. Egy koscsoggal 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Útifűnedv, egy általán san ismert kitűnő háziszorból készült, gyors hatást, gőrsős köhögés stb. ellen 1 üvegcske ára 50 krajcz, 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajczar.

Élet-esszencia (prágai csöppök), megrottott gyomor, ros emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszorból. 1 üvegcske 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Bullrich A W-től. Kitűnő háziszorból a ros emésztés minden következményei, u. m. fűfájás, szédülés gyomorhóros, gyomorhóv, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol esodabalzsam, Egy üveg 50 krajczar.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot épen tartja a lábait és mint ardmatlan szer vón kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Gojva-balzsam, kitűnő szorgolyva ellen. bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer. gyomorhorot és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bal- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerelhetnek — Pósti megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek és a pénzősszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Magyar-Francia Biztosító-Részvénytársaság.

Tiszteletteljesen van szerencsénk értesíteni a n. é. biztosító közönséget hogy **Csáktornya** főügynökséget szerveztünk, melynek vezetésével

t. HEINRICH MIKSA urat biztuk meg Csáktornyan, ki is a legnagyobb készséggel szolgál fölvilágosítással a

tűz-, jég-, élet- és baleseti biztosításokat illetőleg és fogad el ezen biztosítási ága- zatokra vonatkozó ajánlatokat a legolcsóbb díjtételek mellett.

Tisztelettel

a nagykanizsai vezérügynökség.

Osigurajuće društvo Magjarsko-Francuzko.

Imamo sreću pušt oítateljem javiti, da smo vu Čakovcu glavno opravničtvo

(AGENTATURU) vtemeljili i

gospona HEINRICH MIKŠU

trgovca vu Čakovcu za našega glavnoga agenta postavili, koj bude s najveksom pripravnostjum služil svakomu s navukom, kaj seosiguranja

ognja, tuče, življenje ili druge nesreće tiče.

On isti [takaj prijimlje svakojačko osiguravanje] iz svih strukah za najfalešu cėnu.

S visoko poštuvanjem.

vodj. opravničtvo veliko-Kanizansko

**A Csáktornyan székelő
muraközi takarékpénztár részvény-társaság**

1891. évi február hó 7-én d. u. 3 órakor saját helyiségében

X. RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartja meg, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

NAPIREND:

1. A gyűlés megnyitása az elnök által.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. A zárszámra betérjesztése s e fölötti határozat. A mérleg jóváhagyása. Az osztalékok meghatározása és a felmentvény megadása.
4. Négy igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.*)
5. Az 52. § módosítása.
6. Netáni indítványok.
7. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tagnak megválasztása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

*) 59. §. A tanácskozási s szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkívánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves s részvénye a közgyűlés előtt legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétesse.

A választási jog azonban nemcsak személyesen, hanem a távollévők által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat, azonban szintén szükséges, hogy az ily megbízott által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találtsék.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

761 1—3.

A csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat

t. cz. részvényesei 1891. évi január hó 28-án d. u. 3 órakor Csáktornyan, a társulat saját házában tartandó

XIX. RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

Tanácskozási tárgyainak sorrendje:

- a) Elnöki megnyitás.
- b) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
- c) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása és a felülvizsgált évi számadások feletti határozathozatal és a felmentvény megadása.
- d) Határozathozatal a tiszta jövedelem mikénti felosztása iránt.
- e) Jelentés a szövetségi állományról.
- f) 7 igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.
- g) Löbl Jakab volt takarékpénztár könyvelő özvegyének kegydíjazása.
- h) Az igazgató-tanácsnak, az igazgató és aligazgató fizetésének felemelése iránti indítványa feletti határozathozatal.
- i) Weisz Miksa könyvelő kérvénye véglegesítés iránt.
- k) Netáni indítványok.

AZ IGAZGATÓSÁG.

42. §. A tanácskozás és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen vagy törvényes meghatalmazottja (41. §) által gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkívánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 2 hét óta a társulat könyvében az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg azaz 1891. január 25-ig az intézet pénztárába letétesse.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő-bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 14 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők.

760 1—3